

A települések infrastrukturális ellátottsága, 2011

A tartalomból

1 Bevezetés

1 Energiaellátás

2 Települési vízgazdálkodás

4 Hulladékelszállítás

5 Úthálózat

Bevezetés

2011-ben az évtizedes tendencia folytatódásaként tovább bővült a vezetékes gázzal ellátott és a közüzemi szennyvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya.

2010-hez viszonyítva az egy háztartásra jutó villamosenergia-felhasználás több mint 1, az egy háztartási fogyasztóra jutó éves gázfelhasználás közel 12%-kal csökkent.

A közüzemi vízvezeték-hálózatba a lakások 95%-a volt bekötve 2011-ben. Éves szinten tovább csökkent a vízfelhasználás.

A települések 56%-ában működött 2011-ben közcsatorna-hálózat, ehhez az ország lakásállományának 73%-a csatlakozott. A közműolló (az ivóvíz-vezetékekkel ellátott és a közcsatorna-hálózatra rákötött lakások arányának különbözete) országosan már 22,2 százalékpontra zárult.

2011-ben a rendszeres települési szilárdhulladék-gyűjtésbe a lakásállomány több mint 92%-a volt bevonva.

Energiaellátás

Villamosenergia-ellátás

A közüzemű villamosenergia-hálózathoz az ország minden települése kapcsolódik. 2011-ben több mint 5 millió háztartási fogyasztó 10 902 millió kilowattóra (kWh) villamos energiát használt fel, a teljes villamosenergia-fogyasztás harmadát.

A háztartási fogyasztás 2000 és 2003 között megugrott, majd kisebb hullámmal magas szinten állandósult. A villamos energia iránti igények bővülése a háztartási gépek (mosogatógépek, mikrohullámú sütők, számítógépek), valamint a klímaberendezések elterjedésének tulajdonítható. A háztartási fogyasztók száma 7%-kal emelkedett a 2000. évi szinthez képest, amely részben a lakásállomány növekedésével, részben az elektromos hálózat külterületi terjeszkedésével, üdülőházak, településeket övező kiskertek épületeinek bekötésével magyarázható. Az egy fogyasztóra jutó átlagos havi felhasználás minimális, 173 és 186 kWh közötti ingadozást mutat (2011-ben 178,9 kWh volt).

1. tábla

A háztartási fogyasztók villamosenergia-felhasználásának főbb adatai

Év	Fogyasztók száma, ezer	Háztartási villamosenergia-felhasználás		
		összesen, millió kWh	az összes felhasználáson belül, %	egy fogyasztóra, kWh/hó
2000	4 728	9 786	31,7	173,3
2001	4 583	10 129	32,0	175,9
2002	4 599	10 556	32,4	180,1
2003	4 604	10 922	32,8	185,4
2004	4 679	10 867	31,7	184,4
2005	4 921	10 918	32,6	184,9
2006	4 983	11 077	31,9	185,3
2007	5 027	10 945	31,0	182,2
2008	5 034	11 244	32,0	186,1
2009	5 082	11 285	33,9	185,9
2010	5 078	11 034	32,5	181,0
2011	5 079	10 902	30,5	178,9

A háztartások villamosenergia-fogyasztása területileg erősen eltérő. Az egy fogyasztóra jutó felhasználás Pest és Győr-Moson-Sopron megyékben a legnagyobb, 15%-kal haladja meg az országos átlagot (178,9 kWh/hó/fő). Számottevő még Heves megye, valamint a főváros fogyasztása is. A fajlagos felhasználás Zala és Somogy megyében a legalacsonyabb, az országos átlag 73–75%-a.

Az elmúlt tíz évben az egy háztartásra jutó átlagos fogyasztás Fejér megye kivételével a Dunántúl minden megyéjében csökkent, míg az ország keleti részében és Közép-Magyarországon növekedett. Budapesten volt a legnagyobb, 12%-os bővülés.

Gázellátás

A földgáz továbbra is meghatározó szerepet játszik a hazai energiaellátásban. 2000 óta 19%-kal nőtt az összes fogyasztók száma, ezen belül a háztartási fogyasztóké 17%-kal emelkedett.

2011-ben hazánkban 2876 településen volt vezetékes földgázszolgáltatás, ami 91%-os ellátottságnak felelt meg. A fogyasztók száma 3 millió 537 ezer volt, részükre 8,0 milliárd m³ földgázt értékesítettek – a 2011-et megelőző években a fogyasztás általában 9 milliárd m³ fölött alakult.

2011-ben valamivel több mint 3,3 milliárd háztartás (a lakásállomány 76%-a) energiaszükségletét fedezték a gázszolgáltatók, ami 2,4%-os csökkenést jelent az előző évhez képest.

A vezetékesgáz-fogyasztás összesen több mint 16%-kal kevesebb az előző évi felhasználásnál, ezen belül a háztartások fogyasztása 15%-kal csökkent.

Az egy háztartásra jutó gázfogyasztás a 2003. évi 125,4 m³/hó csúcsofogyasztásról lassuló ütemben, minimális kilengéssel csökkent 2011-ben 77,9 m³/óra. A gázár folyamatos növekedése a felhasználás alakulásának fő oka. Ahol a földgáz helyettesítése lehetséges, ott elsősorban fatüzelést alkalmaztak.

A háztartási fogyasztók több mint 84%-a használt fel gázt fűtési célra. Magyarországon az épületek fűtését – még abban az időszakban, amikor a földgáz ára töredéke volt a mainak – mintegy 2/3 arányban gázfűtéssel oldották meg.

ivóvíz minőségű vízzel való ellátása. Ez történhet magánkutakból, közkutakból, az üzemek vagy intézmények saját vízműveivel és közülemi vízvezetékkel. A vízellátás módja és a megoldás technikai kialakítása általában a szerinti alakult, hogy milyen ellátási színvonalat igényelt az ellátandó település közigazgatási besorolása, szerkezeti elrendezése, társadalmi és gazdasági berendezkedése. A fejlődés általános iránya a közösség egészét ellátó közműves vízművek építése volt.

2000-ben az ország településeinek 99,9%-ában volt vezeték ivóvízellátás, a vízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 92,1% volt. Az ellátottság

2. tábla

Év	Az értékesített gáz mennyisége, millió m ³		Gázfogyasztók száma, ezer		Egy háztartási fogyasztóra jutó havi átlagos gázfelhasználás, m ³ /hó	Vezetékes gázzal rendelkező települések aránya, %
	összesen	ebből: háztartásoknak	összesen	ebből: háztartási		
2000	8 415	3 466	2 984	2 824	102,3	80,0
2001	9 213	3 782	3 068	2 899	108,7	84,1
2002	9 192	3 954	3 149	2 970	111,0	85,8
2003	10 227	4 571	3 223	3 037	125,4	88,6
2004	10 159	4 425	3 299	3 101	118,9	89,9
2005	10 457	4 600	3 366	3 158	121,4	90,5
2006	10 015	4 413	3 429	3 215	114,4	90,5
2007	9 081	3 796	3 479	3 260	97,0	90,8
2008	9 118	3 794	3 513	3 292	96,0	91,1
2009	8 544	3 625	3 552	3 333	90,6	91,1
2010	9 580	3 625	3 600	3 396	89,0	91,2
2011	8 006	3 094	3 537	3 308	77,9	91,2

A még ellátatlan települések nagyobb arányban fordulnak elő a Dél-Dunántúlon és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében.

Távfűtés- és melegvíz-ellátás

2011-ben Magyarországon a lakásállomány 15%-ában – mintegy 650 ezer lakásban – volt távfűtés és közel 600 ezer lakásban melegvíz-szolgáltatás, összesen 96 településen. A hálózatok zömét a korábbi évtizedekben alakították ki – főként a panelépületekben. Az 1990-es évektől az építések során a családi igényeket jobban kiszolgáló egyedi lakásfűtés terjedt el. Az ellátott lakások száma 2005-től 2009-ig mérsékelten csökkent, 2011-ben az előző évhez képest jelentős változás nem történt. E fűtési módot a távhő forgalmi adójának csökkentése vonzóbbá tette, emellett a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés arányának bővülése miatt is javult a szolgáltatás gazdaságossága.

Budapesten és a megyeszékhelyeken (Békéscsabát és Zalaegerszeget kivéve) található a legtöbb hálózatba bekötött lakás. A fővárosban 238 ezer lakásban van távfűtés (ez az országosan bekötött lakások 37%-a), Miskolcon 32 ezer, Pécsen és Debrecenben 31–31 ezer, Szegeden 27 ezer lakásban fűtenek ilyen módon. Legmagasabb a hálózatba bekötött lakások aránya Almásfüzitőn (89%), Dunaújvárosban (85%), Tiszaújvárosban (78%) és Tatabányán (75%). A nagyvárosokon kívül a korábbi évtizedek alatt épített ipari központokban (pl. Oroszlány, Kazincbarcika, Ózd, Komló) szintén nagyszámú távfűtött lakás található. Emellett néhány községi jogállású településen is van ilyen szolgáltatás, jórészt szintén korábbi ipartelepítéshez, közeli ipari központ vagy hőerőmű jelenlétéhez köthetően (pl. Bokod, Pétfürdő).

Települési vízgazdálkodás

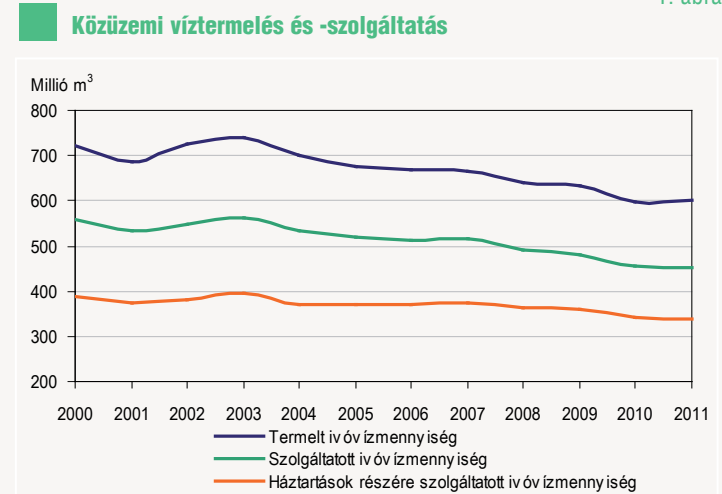
A közműves ivóvízellátás jellemzői

A települések vízellátásának célja a lakosság ivó- és háztartási vízigényének kielégítése, valamint a közületek, közintézmények és a kisebb ipari üzemek

az ország településeit tekintve már 2007-ben elérte a 100%-t. 2011-ben a vízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya meghaladta a 95%-ot.

A termelt és szolgáltatott vízmennyiség, ezen belül a háztartások részére szolgáltatott ivóvíz mennyisége a 2000–2011 közötti időszakot tekintve csökkent, az emelkedő vízdíjak és részben a saját kutas vízellátásra történő átállás miatt. A termelt víz esetében ez mintegy 17%-os visszaesést jelent.

1. ábra

2000-ben a közegészségügyi szempontból átmenetileg veszélyeztetett települések kategóriájába 18 olyan helység tartozott, ahol egyébként közülemi vízmű üzemelt. Ezeknek a településeknek a száma a következő tizenegy évben 6 és 48 között ingadozott. Átmeneti ivóvíz-ellátási módok (tartálykocsis,

csomagolt, palackozott, cserekanás vízellátás) alkalmazására 2011-ben 11 településen volt szükség.

3. tábla

A nem megfelelő ivóvízzel ellátott települések száma és a kiszállított víz mennyisége

Év	Települések száma	A kiszállított ivóvíz mennyisége, m ³
2000	18	580
2001	13	1 187
2002	6	650
2003	30	2 200
2004	34	2 410
2005	48	1 737
2006	23	1 199
2007	6	410
2008	17	8 040
2009	30	3 447
2010	13	822
2011	11	3 481

2000–2011-ben az ivóvízvezeték-hálózat 4 062 km-rel bővült, 2011-ben 66 347 km volt. A közműves ivóvízellátásba bekapcsolt lakások száma 2000 és 2011 között több mint 391 ezerrel nőtt. A bekapcsolt lakások országos aránya 95% fölötti volt 2011 végén. A vízellátás területi kiterjedtségével nagymértékben javult Pest, Borsod-Abaúj-Zemplén, Békés, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Tolna megye vízellátása, de jelentősen fejlődött Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Bács-Kiskun megye vízellátása is. Megállapítható, hogy a közműves ivóvízellátás extenzív fejlesztési szakasza lezárult.

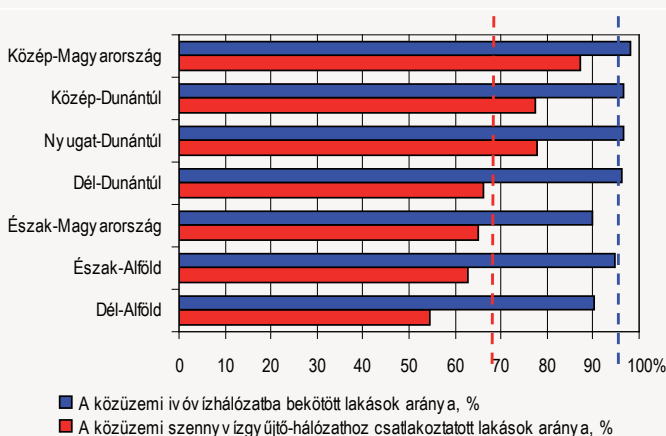
Közüemi szennyvízelvezetés

A vízkészletek hosszú távú megőrzése szempontjából nagy fontosságú a csatornázás és a szennyvíztisztítás fejlesztése. A közműves szennyvízelvezetést tekintve 2011-ben még 1391 teljesen csatornázatlan helység található Magyarországon (ez az összes település több mint 44%-a).

A települések szennyvízelvezetése – mint az életminőség egyik mutatója – az országok fejlettségi szintjében környezetvédelmi, közegészségügyi, nemzeti és nemzetközi megítélés szempontjából meghatározó tényező. Míg Magyarország települései a közműves ivóvízellátás tekintetében a nemzetközi összehasonlításban kedvezőek, addig a szennyvízelvezetés területén az elmaradás továbbra is jelentős. Az ellátottsági szintekben jelentkező több mint 22 százalékpontos különbség, az ún. közműöllő is (a bekötött lakások arányát tekintve) ezt fejezi ki.

2. ábra

Közműöllő, 2011

A valamilyen mértékben szennyvízcsatornával ellátott települések száma a 2000. évi 854-ről 2011-re, több mint kétszeresére, 1763-ra emelkedett. Az üzemelő közüemi szennyvízelvezető rendszerrel nem rendelkező települések között azonban 7 város is volt: Csanádapalota, Kadarkút, Nagybjajom, Nagyecsed, Sándorfalva, Tápíószele és Tompa. A többi 1384 üzemelő közüemi szennyvízelvezető rendszerrel nem rendelkező település község, 1025 közülük 1000 fő alatti (évközepe) lélekszámú település. Megyénként a közüemi szennyvízelvezető hálózattal nem ellátott (zömében kis lélekszámú) települések különösen nagy számúak Baranya (226), Somogy (151), Borsod-Abaúj-Zemplén (125), Szabolcs-Szatmár-Bereg (117), Zala (114) és Vas (108) megyékben. Ezek a települések többnyire olyan területeken vannak, ahol a szennyvízelvezető közmű üzemeltetése nem gazdaságos, ezért a környezetvédelem, illetve a társadalmi jólét érdekében költség- és környezetkímélő, szakszerű egyedi szennyvízkezelő létesítmények alkalmazása kerülhet előtérbe.

A szennyvízelvezető hálózatba bekapcsolt lakások száma 2000–2011 között több mint 1 millió 96 ezerrel bővült; a 2000. évi 2 millió 79 ezerről (51%) 3 millió 175 ezerre (72,8%) nőtt, csökkentve a vízhálózatba bekötött lakások számához viszonyított nagymértékű lemaradást.

A hazai szennyvízelvezető rendszerek műszaki megoldására a helyi, települési szintű kiépítés a jellemző. Gyakori továbbá a két vagy több település, illetve a város és a környező települések együttes szennyvízelvezetése, közös szennyvíztisztítása (kistérségi és szennyvíz-agglomerációs rendszerek) is. Regionális (nagytérségi) csatornarendszerek csak néhány térségben (főleg az üdülőkörzetekben) létesültek (Balaton, Velencei-tó, Dunakanyar).

A közsatornán elvezetett szennyvizek – beleértve az intézményi, az ipari, a saját kutas vízellátásból és az egyéb szennyvízkibocsátásokból származó szennyvizeket –, valamint az egyesített szennyvízelvezető rendszereken elvezetett csapadékvíz mennyiségét is, együtt évente átlagosan 538 millió m³-t vett 2000 és 2011 között. Ez az érték az éves átlagos közüemi vízművek által termelt ivóvízmennyiség (655 millió m³) több mint 82%-a.

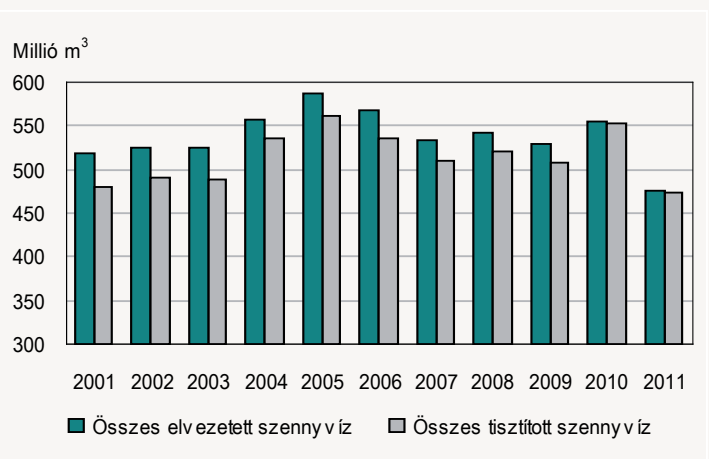
A közműves csatornázással rendelkező lakások számát és arányát tekintve a 2000-es állapothoz hasonlóan 2011 végén is jelentősen átlag alatti arányban csatornázottak Bács-Kiskun, Békés, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Heves és Tolna megyék lakásai. A legrosszabb helyzetben továbbra is Bács-Kiskun megye volt (48%). A legjobb helyzetben lévő fővárosban is csatornázatlanok még a permkerületek egyes részei, mintegy 31 ezer lakás.

Szennyvíztisztítás és a települési folyékony hulladék keletkezése

2000–2011 között a közüemi szennyvízelvezető rendszerek kiépítettsége általában nem volt összhangban a szennyvíztisztítók kapacitásával, ezért egyes területeken a telepek alulterheltsége, máshol túlterhelése volt a jellemző. A szennyvíztisztító telepek hatékonysága a létesítmények műszaki állaga, az alkalmazott technológia, a kiépített teljesítmény, a tisztítandó szennyvíz mennyisége, szennyezőanyag-terhelése és az üzemeltetés szakszerűsége stb. függvényében eltérő.

3. ábra

A közsatornán elvezetett és a tisztított szennyvíz

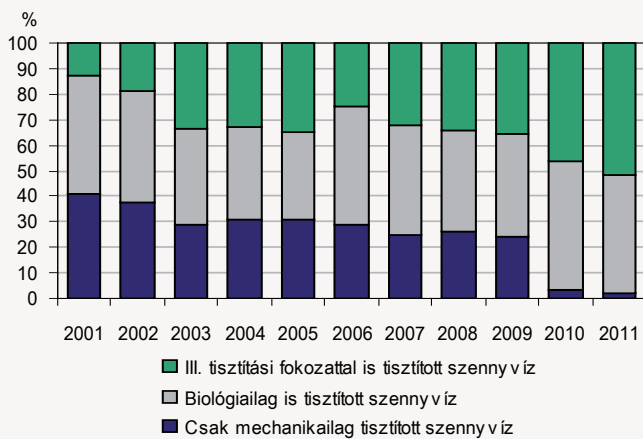

A tisztított szennyvizek számottevő, de csökkenő hányada – 2000-ben több mint 35, és 2009-ben is még több mint 24%-a – csak mechanikai kezelés után (olykor csupán egy átemelőtelepi rácson átvezetve) jutott a befogadóba. Ez a tisztítási fokozat nem felel meg a közegészségügyi és környezetvédelmi követelményeknek.

A biológiailag is kezelt szennyvizek aránya az összes tisztított települési szennyvízhez viszonyítva 2010 végére közel 97%-ra nőtt, 2011-ben pedig meghaladta a 98%-ot – 2000-ben ez az arány mintegy 65% –, beleértve a tisztítótelepre közvetlenül szállított települési folyékony hulladék ártalmatlanítását is. A jelentős javulás elsősorban a budapesti szennyvíztisztítási fejlesztéseknek köszönhető.

4. ábra

Közüzemi szennyvíztisztítás

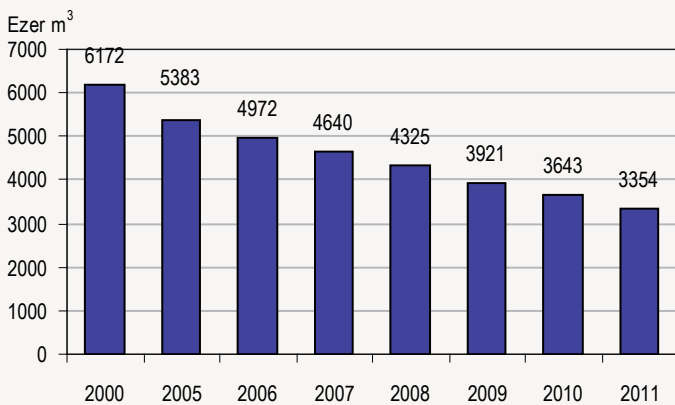

2009-ben a közüzemi szennyvízvezetéseken összegyűjtött szennyvizek több mint 4,5%-át vezették kezelés nélkül a befogadóba (24 millió m³). Ebből a legnagyobb tételt a fővárosi szennyvizek jelentették: közel 22,4 millió m³ került közvetlenül a Dunába Budapestnél. 2011-ben teljesen tisztítatlanul, illetve bármilyen kezelés nélkül, a közüzemi szennyvízvezetéseken összegyűjtött szennyvizeknek országosan már csak 0,6%-át vezették a befogadóba (2,9 millió m³).

Elsősorban a 2010-től megvalósult budapesti szennyvíztisztítási fejlesztéseknek köszönhetően a tisztítótelepre vezetett és oda szállított, csak mechanikailag kezelt települési szennyvíz aránya is mintegy 2%-ot csökkent 2011-ben.

5. ábra

Települési folyékony hulladék keletkezése

Megállapítható, hogy a szennyvízelvezetés és -tisztítás terén a környezetvédelmi kívánatos szintet (keletkezett szennyvizek legalább biológiai tisztítása) a közcsatornán elvezetett szennyvizek esetében sikerült elérni,

de a közüzemi szennyvízhálózatba bekötött lakások arányára vonatkozó közműöllő (22,2 százalékpont) záródását még nem. Megjegyzendő, hogy a közműöllő teljes záródása gazdaságossági és célszerűségi okokból nem várható el országos szinten. Egyes településeken, vagy településrészekben a közműves szennyvízelvezető és -tisztító rendszerek helyett, szakszerűen megvalósított, engedélyezett és rendszeresen ellenőrzött, úgynevezett egyedi szennyvízelvezető és -tisztító, közműpótló megoldások alkalmazása célszerűbb.

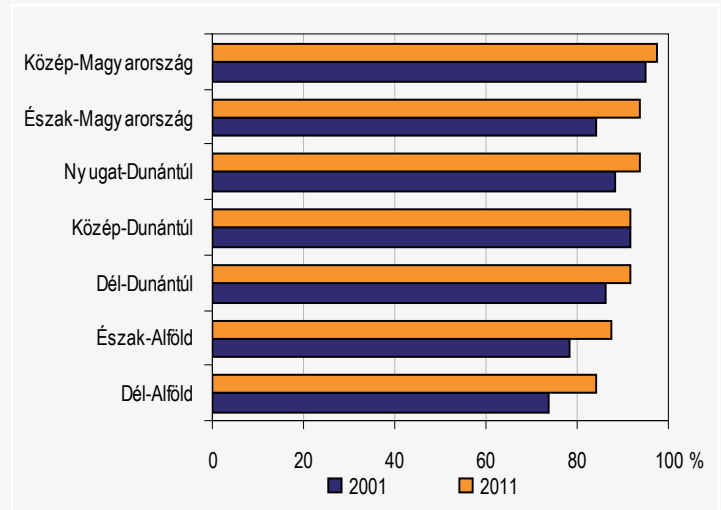
A csatornázottság növekedésével párhuzamosan a települési folyékony hulladék mennyisége évről évre csökken. A települési folyékony hulladék keletkezése az infrastrukturálisan elmaradottabb régiókban nagyobb mértékű, mint a fejlettebb térségekben. A városi és a települési adatok között éles különbség figyelhető meg.

Hulladékelszállítás

A rendszeres települési szilárdhulladék-gyűjtés szolgáltatásaiba a lakásállomány több mint 92%-a volt bevonva. Ez az arány a 2000. évi 85%-ról – 2009-et leszámítva – évről évre folyamatosan nőtt.

6. ábra

A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya

A hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 2001 és 2011 között a gazdaságilag kevésbé fejlett régiókban viszonylag gyorsan nőtt, és ez segítette a felzárkózásukat.

A közszolgáltatás keretében elszállított települési szilárd hulladék mennyisége a 2000-es évek közepén csökkenésnek indult, azóta folyamatosan mérséklődik.

A gyűjtés módja szerint a szelektíven gyűjtött hulladék aránya 2006 óta nő, a 2006-os 5%-hoz képest 2008-ban már 7% volt. Ez az arány 2009-ben kisebb csökkenés után 2010-ben 8, majd 2011-ben 9%-ra nőtt.

A lakosság körében nőtt a szelektíven gyűjtött hulladék mennyisége – ez a növekedés hosszabb távúnak ígérkezik, hiszen hulladékudvarok létesítésével, hulladékgyűjtő szigetek telepítésével egyre több ember számára válik elérhetővé. Az egyéb szervek (közintézmények, gazdasági vállalatok) esetében a szelektív hulladékgyűjtés aránya csökkent 2007–2010 között, de 2011-ben ismét nőtt.

A közszolgáltatás keretében elszállított települési szilárd hulladék közel háromnegyedét a lakosságtól gyűjtik be, ennek aránya 2010-ig folyamatosan nőtt. 2011-ben ez a tendencia megváltozott, kis mértékben emelkedett az egyéb szervektől begyűjtött hulladék aránya. A legelterjedtebb, de egyben legkevésbé környezetbarát ártalmatlanítási mód, a lerakás aránya 2006 óta csökken, az energiahasznosítással történő égetésé nő – 2011-ben 12,5%-ra. Az újrafeldolgozással, komposztálással hasznosított hulladék aránya 2008-ig szintén bővült, 2009-ben azonban kismértékű csökkenés volt megfigyelhető, összefüggésben a szelektíven gyűjtött hulladékok arányának mérséklődésével. 2010-től azonban ez esetben is ismételt növekedés figyelhető meg.

4. tábla

A közszolgáltatás keretében elszállított települési szilárd hulladék gyűjtése, keletkezése és kezelése

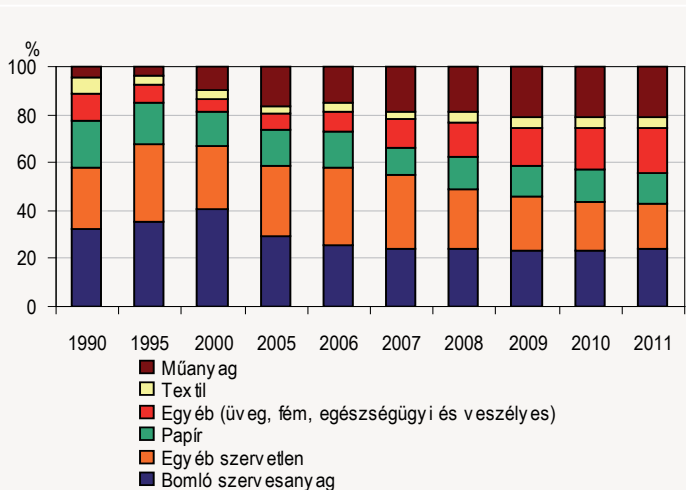
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Közszolgáltatás keretében elszállított települési szilárd hulladék	4 500	3 973	3 826	3 582	3 376	3 264
Gyűjtés módja szerint						
Hagyományos módon gyűjtött	4 161	3 586	3 448	3 226	3 025	2 890
Szelektíven gyűjtött	220	264	267	246	259	281
Közterület-tisztítás hulladéka	118	123	111	110	92	93
Keletkezés módja szerint						
Lakosságtól	2 884	2 691	2 676	2 550	2 465	2 351
Egyéb szervektől	1 418	1 063	935	828	710	719
Kezelés módja szerint						
Újrafeldolgozással, komposztálással hasznosított	216	273	281	260	267	289
Energiahasznosítással történő égetés	371	372	396	388	378	384
Lerakással ártalmatlanított	3 862	3 317	3 142	2 932	2727	2580
Egyéb módon kezelt	51	11	7	2	3	11

A települési szilárd hulladéklerakók száma a 2005-ös 340-hez képest 2008-ra 213-ra csökkent, 2009 júliusát követően jelentős mértékben tovább csökkent a számuk, ami a hulladéklerakásról szóló uniós irányelv következménye. Az irányelv követelményei alapján kidolgozott 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet szerinti feltételeknek mindenben megfelelő hulladéklerakók üzemeltetése engedélyezett 2009. július 15. után. 2011-ben a 2000-es évek eleji viszonyokhoz képest jóval kevesebb számú, 69 lerakó működött.

Budapesten rendszeresen vizsgálják a települési szilárd hulladék összetételét. Az 1990-es évek eleje óta a műanyag és a bomló szerves anyagok aránya jelentősen megváltozott. A települési szilárd hulladék összetételében a bomló szerves anyag (konyhai és kerti hulladék) aránya 1990 és 2011 között 32-ről 24 tömegszázalékra csökkent, de továbbra is meghatározó – a maximális értéket 2000-ben érte el, 40,7 tömegszázalékkal. Eközben a fogyasztási szokások változásának következtében a műanyag hulladékok aránya közel ötszörösére emelkedett. Az utóbbi években az egyéb típusú hulladékok aránya nőtt meghatározóan. Az újrahasznosítható összetevők közül a papír és műanyag szelektív gyűjtését az összetétel szerinti magas arányuk, a külön-külön mindössze 6–7 tömegszázalékos arányú üveg- és fémhulladékát pedig az így megmenthető jelentős érték teszi indokolttá.

8. ábra

A települési szilárd hulladék anyagcsoportok szerinti összetétele Budapesten

Forrás: Eurostat

Úthálózat

Magyarország közúthálózata állami tulajdonú országos közutakból és önkormányzati tulajdonú helyi közutakból áll. 2011-ben a beton- és földutak szinte kizárólagosan helyi önkormányzati tulajdonúak voltak, más burkolat-típusok esetében az állam szerepe is jelentős.

2011-ben a helyi és országos közutak hossza együttesen közel 201 ezer kilométer volt. A települések közötti forgalmat a majdnem 32 ezer kilométeres országos közúthálózat 23 ezer kilométeres településeken kívüli szakasza szolgálta.

5. tábla

A közúthálózat hossza jelleg szerint

Megnevezés	2000	2007	2008	2009	2010	2011
Autópálya	448	858	911	911	1 067	1 099
Autóút	57	174	205	205	205	205
Csomóponti ágak és gyorsforgalmi utak pihenőúttjai ^{a)}	242	449	512	519	522	587
I. rendű főút	2 173	2 155	2 146	2 146	2 155	2 154
II. rendű főút	4 330	4 417	4 442	4 451	4 461	4 465
Egyéb közút	23 057	23 130	23 147	23 146	23 218	23 188
Országos közút összesen	30 307	31 183	31 363	31 378	31 628	31 698
Kiépített helyi közutak	40 892	42 911	43 290	43 898	44 734	44 840
Kiépítetlen helyi közutak	88 609	121 628	122 880	122 244	123 205	124 423
Helyi közutak összesen	129 501	164 539	166 170	166 142	167 939	169 263
Gyalogút	56 708	52 053	51 200	50 368	50 220	50 321
Kerékpárút	1 282	1 637	1 780	1 954	2 058	2 193

a) Egyéb csomóponti ágak, pihenőhelyek útjainak hosszával együtt.

Forrás: Magyar Közút Nonprofit Zrt.

A települések forgalmában fontosak a településen áthaladó országos közutak, amelyek aránya az ilyen utak hosszában 27%. Az országos közutakon 7435 híd, 1788 közúti-vasúti keresztezés, 8669 közúti csomópont és 4477

szintbeli gyalogosátjáró található. Az országos közutakból 8340 kilométer főút, ebből 2254 kilométer „E” jelzésű, vagyis az európai úthálózat része. 2000 és 2011 között a közúthálózat közel 26%-kal nőtt, főként a gyorsforgalmi és a helyi közúthálózat jelentős növekedése miatt. A helyi közúthálózat eseté-

ben azonban a kiépítetlen utak hosszának 40%-os növekedése volt igazán jelentős, a kiépített helyi közutak hossza mindössze 10%-kal haladta meg a 2000. évi értéket. A kerékpárutak hossza ugyanezen időszak alatt 71%-kal nőtt, míg a gyalogutaké 11%-kal csökkent.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Zsuzsa.Pataki@ksh.hu Telefon: (+36-1) 345-1210

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu